

Павеяла нацыяналізмам

Соймавая камісія нацыянальных і этнічных меншасцяў у сераду 16 лютага 1994 г. знаёмілася з праблемамі беларускай меншасці. Прадстаўлялі іх паслам дзеячы Беларускага саюзу і БГКТ, узначаленыя сваімі старшынямі — Пятром Юшчуком і Янкам Сычэўскім. На жаль, адсутнічаў з прычыны хваробы старшыня парламэнцкай камісіі Яцэк Курань*, вядомы сваёй прыхільнасцю да беларусаў.

Усё—такі можна сумнявацца, ці ягоная прысутнасць намнога змяніла б настрой нарадаў, паколькі ў ходзе паседжання стала вядома, што бюджэтная камісія адкінула ўсе прапанаваныя карэктывы ў плян дзяржаўнага бюджэту на гэты год. Такім чынам стала таксама вядома, які будзе адказ на заяву—пратэст супраць памяншэння дзяржаўных датацыяў на культуру нацыянальных меншасцяў, якую раней напісалі іхнія прадстаўнікі на адрас прэм’ер—міністра Паўляка**.

У такой сытуацыі дыскусія сышла на грунт прынцыповых разважанняў наконт патрабаванняў беларусаў Беласточчыны. Пятро Юшчук рашуча дамагаўся вырашэння праблемы інстытуцыянальнага забеспячэння патрэбаў беларускай культуры і асветы на Беласточчыне шляхам утварэння Цэнтру і Інстытуту беларускай культуры ў Беластоку. Урадавы бок у асобе віцэ—міністра культуры і мастацтва Міхала Ягелы супрацьпаставіўся такому вырашэнню, паказваючы на кошты, якія нясе дзяржава ў сувязі з пабудовай Беларускага музэю ў Гайнаўцы. Якраз там Міністэрства бачыць месца для Цэнтру беларускай культуры. Прапанову пасла ад СЛД Сяргея Плева, які апошнім часам пачаў афіцыйна выступаць як беларус і заступацца за беларускія справы, каб такі Цэнтар зрабіць у будынку БГКТ на вуліцы Варшаўскай, неяк ніхто не падтрымаў. Магчыма, таму, што БГКТ, як выявілася, вінаватае гарадзкой управе каля 200 млн злотых за арэнду будынку і проста просіць фінансавай падтрымкі.

Далей дыскусія набрала яшчэ больш прынцыповы характар. На дакоры аднаго з паслоў, што беларусы не выкарыстоўваюць спрыяльных палітычных умоваў, ніжэйпадпісаны прадставіў свой погляд на гэту справу, гаворачы пра публічныя атакі на беларусаў з боку правых палітыкаў і каталіцкіх гіерархаў. Адносна фінансавання культуры я выказаў агульны погляд, што калі беларусы складаюць траціну насельніцтва ваяводства, дык столькі ж і павінна адводзіцца грошай на беларускую культуру. Тут, ні з таго ні з сяго, ускіпеў міністар Ягела і пачаў дакараць мяне як старшыню БДА ў сэпаратызме. Маўляў, зь дзялення грошай пачынаецца дзяленьне дзяржавы. “*Powiató nacjonalizmem*”***, — дакінуў ад сябе пасол Плева.

Магчыма, што нешта праясьніцца падчас візыту прадстаўнікоў соймавай камісіі на Беласточчыну, які плянуецца ў недалёкай будучыні.

Друкуецца паводле:
Ніва. 1994. 7 сакавіка. № 10. С. 1.

* Курань (*Kuroń*) Яцэк Ян (1934—2004) — польскі палітык, адзін зь лідэраў дэмакратычнай апазыцыі ў часы ПНР. — **Рэд.**

** Паўляк (*Pawlak*) Вальдэмар (нар. 1959) — польскі палітык, адзін зь лідэраў Польскай народнай партыі. У 1993—1995 гг. быў прэм’ер—міністрам Польшчы. — **Рэд.**

*** “Павеяла нацыяналізмам” (пол.). — **Рэд.**